

stand, i alt Fald ikke en Modstand af den Art, som jeg kun har i alt for frisk Erindring. Jeg skal imidlertid ikke her komme ind paa denne Sags Historie, men indskrænke mig til at henvise ærede Medlemmer, der enten ikke kende den, eller som kunne interessere sig for at stifte nærmere Bekendtskab med den, til vedkommende Udvalgs Betænkning, hvor Sagens Historie er givet i sine Hovedtræk og bilagt med autentiske Aktstykker. Denne Betænkning findes i Rigsdagstidenden for Samlingen 1887—88 Till. B. Sp. 939 ff. Naar jeg saaledes har tilladt mig ganske flygtigt at berøre Sagens Forhistorie, er det hovedsageligt sket, fordi jeg tror derigennem at kunne vise den store Betydning af dette Lovforslag, thi det viste sig hin Gang, at de af mig omtalte Interesser vare fuldt ud i Stand til at kvæle det Lovforslag, der vel nominelt bar mit Navn, men som i Virkeligheden var baaret frem af saa godt som samtlige Landets kommunale Raad, og som tilmed fandt den velvilligste Støtte fra Regeringens Side. Det vil let skønnes, at naar der var saa store Interesser i Modstrid med Lovforslaget, saa maa der have været ikke mindre store Interesser fra den anden Side, fra Kommunernes, og saaledes var det i Virkeligheden, begge Dele gik jævnsides. Nu derimod ere disse Interesser vistnok saa smaa, at man kan vente, at der ikke vil blive rejst nogen særlig Modstand fra deres Side, og derfor finder jeg dette Øjeblik særligt gunstigt for denne Lovs Vedtagelse.

Der er et Supplement til dette Lovforslag, som jeg meget vilde ønske, at man havde medtaget. Jeg ved meget godt, at det som Regel heller ikke ved tidligere Lovforslag om Kreditforeninger har været til Stede, men jeg har altid savnet det i høj Grad. Forud for Vedtagelsen af et saadant Lovforslag burde efter min Mening et Udkast til Foreningens Statutter komme til Rigsdagens Kundskab. Nu vil man vel sige, at det er unødvendigt, da der i Lovforslagets § 1 findes den Bestemmelse, at Indenrigsministeren bemyndiges til at meddele Stadfæstelse paa Statutterne, der skulle følge de i § 2 givne Forskrifter. Jeg tvivler jo aldeles ikke om, at den højtærede Indenrigsminister vil paase, endogsaa nøje paase, at de i § 2 givne Forskrifter ogsaa komme op i Statutterne; men der er Forskrifter her i § 2, som staa saa ubestemte, at det i Virkeligheden bliver Statutterne, der komme til at afgøre, hvorledes disse Bestemmelser, som findes i § 2, i Virkeligheden ville komme til at se ud. Jeg skal

i saa Henseende blandt andet henvise til Ltr. f. i § 2, hvor der staar, „at Interessenterne foruden den stipulerede Rente“ osv. Denne stipulerede Rente kende vi jo ikke noget til, og det er et ret betydeligt Moment; skal det være 3 pCt., 3½ eller 4 pCt. eller noget som helst andet? Det er jo slet ikke uden Betydning, at man vidste, hvilken Rentefod denne Forening vil anvende; det vide vi ikke noget om; der staar blot: den i Statutterne stipulerede Rente; dette er altsaa noget, som Statutterne alene skulle bestemme. Der staar endvidere i Ltr. f., at foruden den stipulerede Rente skulle Statutterne sige, at Interessenterne have at „betale et passende aarligt Bidrag til Dækning af Administrationsudgifter samt til Dannelsen og Vedligeholdelsen af et Reservefond.“ Men ogsaa her lades det ganske aabent, hvor stort det Bidrag skal være. Skal det være ¼, ½ eller en hel Procent? Ja, det siger Lovforslaget ikke noget om; det overlades ganske til Statutterne; og det forekommer mig, at lige saa vel som den højtærede Indenrigsminister strengt kan paase, at Bestemmelser, der ere faste og uvægerlige, komme ind i Statutterne, saaledes vil den højtærede Indenrigsminister efter min Mening staa temmelig magtesløs over for Foreningens Bestemmelse om, hvilket Bidrag der skal anvendes i det nævnte Øjemed. Men end betænkeligere er det, at man slet ikke ser, hvilken Del af dette Bidrag der skal gaa til Administrationen og hvilken Del til Reservefonden, der utvivlsomt har en stor Betydning. Lad os sætte, at dette Bidrag blev sat til ½ pCt.: det skal deles i de to Dele; og lad os saa antage, at de tre Ottendedele pCt. gik til Administration og kun ¼ pCt. til Reservefonden. Det er jo ikke nogen ganske unaturlig Antagelse, at Foreningens Bestyrelse vil sørge godt for at faa noget til Administration, til Lønning. Det vilde derfor unægtelig være særdeles oplysende, om Rigsdagen, før den vedtog et saadant Lovforslag, vidste Besked med saadanne ikke uvigtige Ting.

I den nævnte Paragraf staar der endvidere i Litra i, „at ingen Forandring kan foretages i Statutterne uden paa den i disse foreskrevne Maade“. Nu spørger jeg: Hvilken Maade er det? Det vide vi jo heller ikke en Smule om; vi vide ikke, om der skal finde en meget betryggende Indvarsling Sted i god Tid og i visse meget læste Blade; vi vide ikke, om Vedtagelsen ved en saadan Generalforsamling skal ske med simpelt Flertal eller med kvalificeret Majoritet; vi vide ej heller, om den Gene-